

El Fòrum de Debats explica qui eren els càtars

Eduard Berga desgranarà divendres les arrels d'aquest pensament, que ha arribat fins als nostres dies

El Fòrum de Debats organitza per a aquest divendres, 8 de maig, una tertúlia amb el títol de "El catarisme a la Corona d'Aragó" que serà introduïda per Eduard Berga, escriptor i especialista en el tema. La vetllada tindrà lloc al Cafè de l'Orfeó, Plaça Santa Cecília, 3, de Vic, i començarà a dos quarts de 9 del vespre. És oberta a tothom i, la gent que vulgui, podrà sopar allà mateix.

Hi ha dos conceptes clau per a entendre la veritable tradició espiritual d'Occident. En primer lloc, la idea de la perfecció, del principi essencial de les coses, de l'harmonia de les esferes pitagòrica, de l'ideal en sentit platònic. En segon lloc, la idea del mal, de la imperfecció de la realitat, de la manca existencial que afecta l'ésser humà en sentir-se exclòs d'aquesta perfecció. Aquests dos conceptes, un procedent de la tradició egípcia i grega i l'altre de la tradició judeocristiana confluïren en l'Alexandria dels primers segles de l'era cristiana i fecundaren els corrents de pensament hermètics, gnòstics i maniqueus. El catarisme en va recollir el testimoni a l'Edat Mitjana i els seus ensenyaments constituïren una autèntica revolució d'aquestes línies de pensament i propugnaren una reforma total del cristianisme, la llibertat de consciència i una autonomia personal molt enfrontada amb la reforma catòlica basada en la institucionalització dels sagraments i en la consolidació de la jerarquia eclesiàstica com a única intèrpret de les Escriptures i del dogma.

Al llarg de gairebé dos segles els càtars van ser presents a les terres de la Corona d'Aragó, de la qual Catalunya era part fonamental. D'aquesta presència se n'han conservat pocs documents però alguns són indispensables per explicar la història del catarisme. Des del Concili de Sant Fèlix de Caramanh, el 1167, i la creació del primer manual d'inquisidors, el 1245, fins a les declaracions dels pastors de Sant Mateu, Joan i Pere Mauri, el 1324, podem parlar d'una presència estable i constant al nostre país que, d'una manera o altra, ha arribat fins als nostres dies. Qui van ser els càtars, què predicaven, per quines terres es van establir?. Aquests són alguns dels interrogants que s'intentaran respondre en aquesta tertúlia a través d'una introducció i, després, un col·loqui obert a tothom.

La tertúlia serà introduïda per Eduard Berga Salomó fundador, el 2005, del Centre d'Estudis Càtars de Barcelona, del qual n'és el director. Aquest centre conté una biblioteca especialitzada en la història del catarisme i vol ser un instrument al servei dels estudiosos del tema i de la relació amb la història del nostre país. Berga ha impartit nombroses conferències sobre aquesta qüestió per tot l'estat espanyol, ha participat en simposis i congressos a França i Suïssa i en programes de ràdio i televisió. El 2009 va organitzar, a la Biblioteca Arús de Barcelona, una exposició, sobre el mateix tema que tractarà. El 2012 va publicar un llibre divulgatiu amb el títol de "El Catarismo en la tradición espiritual de Occidente" que ha estat traduït al francès i al portuguès. El mateix any publica l'obra "Sabarthez, cuna de la humanidad. Una tradición viva" en castellà i en francès, entre altres publicacions. Està a punt de sortir, el 2015, el "Diplomatari sobre l'heretgia als segles XII al XIV a la Corona d'Aragó", elaborat en col·laboració amb un historiador i un paleògraf, que, en unes 900 pàgines, recollirà uns tres-cents documents originals del catarisme i la inquisició a la Corona d'Aragó.